

Hana Whitton

ČTVRTÝ JEZDEC APOKALYPSY

Detektivní příběh z hradu Zelená Hůrka

x·y·z

Hana Whitton

ČTVRTÝ
JEZDEC
APOKALYPSY

Detektivní příběh z hradu Zelená Hůrka

Český ekumenický překlad bible © 2001 Česká biblická společnost

© Hana Whitton, 2015

Cover Illustration © Štěpánka Našincová, 2015

© NAKLADATELSTVÍ XYZ, 2015

ISBN 978-80-7505-209-4

I.

Vlak přesupěl přes železniční most a zakrátko zastavil v malé staničce.

Kateřina Králová zvědavě vykoukla z okénka kupé, aby se přesvědčila, že skutečně dorazila na správné místo.

Zelená Hůrka, hlásal hrdě nápis na nádražíčku uprostřed lesů.

Kdysi, před mnoha léty, trávivala v Zelené Hůrce u prababičky Rózinčky prázdniny. Ale vzpomínky na ty chvíle, to byly pouhé vybledlé obrazy ztrácející se v mlze zapomnění. Kateřině bylo tehdy sotva pět šest let. Po prababiččině smrti se sem už nevrátila, protože zanedlouho po Rózinčině odchodu tragicky zahynuli i Kateřinini rodiče a dům v Zelené Hůrce se na nátlak příbuzných nakonec prodal.

A tak Kateřině zůstaly pouze ony matné vzpomínky. A také rodinná legenda, podle níž měl rod Králových pocházet z hradu Zelená Hůrka, kterému se ve stejnojmenné vesnici v podhradí neřeklo jinak než Grunštejn. Kateřina to považovala za mile romantický výmysl, i když to prý její tatínek mohl údajně doložit výpisem z předků, který si rodina musela pořídít za války, aby prokázal svůj původ. Po jeho náhlé smrti se však veškerá dokumentace ztratila a Kateřina, tehdy ještě dítě, měla jiné starosti než pátrat po pofidérním dědictví. Později usoudila, že to je možná lepší, a na nepodloženou rodinnou pověst pozapomněla.

A přesto se ten domnělý grunštejský původ stal pravděpodobně hlavním důvodem, proč se do Zelené Hůrky nyní opět vrátila.

Prázdniny na fakultě, kde učila, hodlala tentokrát strávit nějak aktivně. A hlavně si chtěla aktivně odpočinout od dlouholetého snoubence Jindřicha.

To, že právě tehdy objevila na internetu inzerát, že na hradě Zelená Hůrka hledají přes léto průvodce, považovala za šťastné znamení a nezaváhala ani na okamžik. Na inzerát odepsala obratem a místo nakonec dostala. Rozhodla se, že spojí příjemné s užitečným a zapátrá rovněž po historii vlastního rodu, který ostatně ze Zelené Hůrky pocházel.

Vlak nyní jaksi zlověstně zaskřípěl a Kateřina si nebyla jistá, zda ještě trochu přibrzdil, anebo zda se už zase chystá k odjezdu.

A tak raději v rychlosti popadla nevelký kufrík a objemnou aktovku s notebookem a vmžiku se ocitla na nástupišti.

Zamířila k nevelké nádražní budově, jejíž okna zdobily objemné truhlíky s petúniemi.

Tiše se pro sebe zasmála. Na ty petúnie se kupodivu dobře pamatovala. A tahle poněkud ukvapená výprava do Zelené Hůrky jí najednou začala tak trochu připadat jako příjemný návrat domů.

Vymoženosti moderního života ji ovšem neurvale vrátily do přítomnosti, sotva vkročila do titěrné čekárny, kterou musela projít. V rohu zde postával automat na kolu a čokoládové tyčinky a vedle něj se choulil další, blíže neurčený přístroj, patrně na jízdenky.

„Sedmička vám právě ujela, slečno,“ oznámil jí důležitě pán hovící si za okénkem s nápisem Výdej jízdenek.

Kateřina po něm vrhla nechápavý pohled.

„Myslím autobus číslo sedm,“ upřesnil, jako by promlouval k poněkud natvrdlému děcku. „Nejste první, komu se to stalo. Já jim pořád říkám, aby udělali mezi příjezdem pražáku a odjezdem sedmičky do Grunštejna větší interval.“ V bezmocném zoufalství, že na jeho slova nikdo nedá, rozhodil pažemi a teprve poté pokračoval: „Jenže to je, jako by člověk nosil vodu sítím do kopce! Další autobus vám jede až za dvě hodiny.“ V hlase mu při tom sdělení zazněla troška škodolibé radosti.

Tyhle městské slečinky, pomyslel si rozšafně. Tady to není jako v Praze, kde mají metro.

„Půjdu klidně pěšky. Trochu to tady znám,“ odpověděla mu Kateřina s úsměvem.

„A co ten kufr? Nechcete si ho nechat tady v úschovně?“ Prodavači jízenek se nakonec hezké návštěvnice podle všeho zželelo.

„Děkuju, ale to nebude nutné. Kufr mám na kolečkách a není těžký. A pokud se dobře pamatuju, tak to do Grunštejna není zase tak daleko,“ namítla Kateřina, na nic už nečekala a zamířila z čekárny na silnici stoupající k Zelené Hůrce.

Úzká vyasfaltovaná silnička sevřená vysokými břehy se strmě klikatila mezi hustými lesy, z nichž po nočním dešti stoupala pára. Vzrostlé stromy, které se nad ní tyčily jako tmavozelená klenba, prorůstaly tlustými kořeny stráně pokryté huňatými polštářky vonné mateřídoušky.

Hrad Zelená Hůrka odtud vidět zatím nebylo, neboť se díky strategické genialitě svého stavitele skrýval mezi kopci, a ne na vršku jednoho z nich, kde by se stal snadným cílem útočníků. Nebýt ukazatelů, našel by člověk Grunštejn stěží i dneska, natož před nějakými osmi sty lety, kdy byl vystavěn.

Kateřinu napadlo, že cestu do Zelené Hůrky silně podcenila. Vzdálenost od nádraží bývala kdysi určitě kratší, usoudila, ale pak si uvědomila, že vzpomínky z dětství obvykle podobně klamou.

„Měla jsem počkat na nádraží na další sedmičku,“ zahučela si pro sebe. Zastavila se nakrátko, aby si otřela pot z čela. Přehodila si pak dlouhé držadlo kufru na kolečkách, nyní značně obalených vrstvou změkklého asfaltu, z jedné zvlhlé dlaně do druhé. V tu chvíli, v tom poklidném smaragdovém objetí okolních lesů, se jí náhle zmocnil iracionální strach navozený jakousi temnou předtuchou, kterou však nedokázala uchopit. Hrůza, jež na ni padla uprostřed krásného slunného dne, byla naprosto nevysvětlitelná a jistě neopodstatněná.

Poplašeně se rozhlédla kolem sebe.

Na klikaté stuze oné silničky byla sama.

„Už chápu, proč se téhle končině říká Zelená Hůrka!“ pronesla nahlas, aby se uklidnila a dodala si odvahy. „Všechno je tu fakt zelené. Lesy jako by tu nikde nekončily.“

Byla ráda, že je na silnici sama a že tohle převratné moudro nemohl nikdo zaslechnout.

Amatérská psychoterapie však zabrala a napětí se z ní zvolna vytrácelo.

Ale dlouho se z nabytého klidu neradovala. Dolehlo k ní tiché předení přijíždějícího auta, které sílilo znásobeno ozvěnou v okolních lesích.

Kateřina přešla ke kraji cesty a zastavila se, aby vůz nechala projet.

Černé BMW u ní však plavně zastavilo a řidič, který si ležérně opíral loket o stažené okénko, se jí otázal: „Nechcete se svézt? Tahle silnice vede jenom do Zelené Hůrky, a to je ještě dost velký kus cesty.“

Kateřina zaváhala jen na chvíli. „Ne, děkuju,“ odpověděla pak.

„Do Zelené Hůrky je to opravdu dost daleko. Tedy pokud máte namířeno tam,“ namítl muž s úsměvem. V opálené tváři se mu zatřpytily bílé zuby a vrásky kolem očí se mu poskládaly do přátelských vějířků. Mohlo mu být něco mezi padesáti a šedesáti, ale v modrých očích mu hořel mladický plamen. Kateřinu napadlo, že vypadá jako živá ilustrace k příručce, jak nestárnout. I v tomhle vedru měl na sobě kvalitní šedý oblek doplněný modrou košilí, což hezky ladilo s jeho stříbřitě šedivými vlasy. Prababička Rózinka by o něm jistě prohlásila, že vypadá jako kinoherec, pomyslela si Kateřina s úsměvem.

„Ráda se projdu. Je tu tak krásně.“

„To ano.“ Řidič BMW se na ni pozorně zahleděl a potom jí položil další otázku: „Vy to tady znáte?“ Nepřestával si ji přitom měřit pozorným, zkoumavým pohledem, který jí začal být nepříjemný.

Možná je to někdo z vesnice, napadlo ji. Ovšem i starousedlíci se na mne mohou pamatovat jen stěží, usoudila pak.

„Tak trochu,“ odpověděla nakonec vyhýbavě. „Tak na shledanou v Grunštejně,“ rozloučila se a vykročila znovu na cestu.

„Zmařila jste mi dnešní dobrý skutek!“ Neznámý na ni opět v úsměvu blýskl bělostnými zuby, mávl jí na rozloučenou a pak už jeho BMW zmizelo v oblaku zvířeného prachu.

Po další hodině cesty dospěla Kateřina k neradostnému závěru, že to nemuselo být zase tak špatné, svézt se do Zelené Hůrky autem, a BMW k tomu. S pozdní lítostí si uvědomila, že vzdálenost do vesnice skutečně podcenila. Krásu cesty vedoucí mezi hustými lesy přestala dávno vnímat. Silnice se zdála nekonečná a kufřík na kolečkách se proměnil v metrákové břímě.

A potom, v okamžiku, kdy se téměř vzdávala naděje, že se do Zelené Hůrky dostane ještě před setměním, se najednou za zatáčkou vyloupil ze smaragdových hvozdů hrad Grunštejn, jako by ho někdo vyčaroval. Jeho tři vysoké věže se hrdě tyčily za hradbami oproti blankytnému nebi. Stavitel, který tohle místo vybral, nebyl žádný hlupák – příchozí zahlédl Grunštejn teprve ve chvíli, kdy před ním skoro stál, zato z hradeb byl jistě dobrý výhled daleko do kraje, a nevíтанý návštěvník tak nemohl uniknout pozornosti hlídkujících stráží.

Na okamžik se zastavila, aby si ten úchvatný pohled vychutnala. Na únavu zcela zapoměla, stejně jako na veškeré pochybnosti o správnosti svého rozhodnutí vypravit se sem, do zapadlé vísky uprostřed lesů, a působit zde jako průvodkyně na nějaké historické ruině.

A potom s novými silami vykročila k vesnici v podhradí, která se choulila pod Zelenou Hůrkou. Hned na okraji ji uvítal krámek se suvenýry, nabízející lehce kýčovité miniatury Grunštejna, hřadující na sádrovém podstavci, který nepřesvědčivě předstíral skálu. Nechybělo tu ani pár trpaslíků a nevelká výstavka druhořadého skla. Stojánek s vybledlými pohlednicemi rovněž pamatoval lepší časy.

Kateřinu úplně ochromilo déjà vu, pocit, že tu už musela kdysi být, což bylo v daném případě ostatně namístě. Dychtivě vyrazila vpřed, zvědava, zda uprostřed vesnice dosud stojí malá prodejna – najednou, jako by před ní někdo roztáhl těžké závěsy zapomnění, se jí vybavila vzpomínka, jak tam s Rózinkou chodívaly nakupovat.

Byla tu, ovšem značně zmodernizovaná a proměněná v supermarket. Také většina starých chalup byla pěkně opravená, stejně jako bývalá škola, nyní knihovna, a hospoda U Královské koruny, která se nacházela na konci malého náměstíčka, spíš rozšířené silnice, těsně pod hradem.

Za ní, přilepeno ke grunštejnským hradbám, se tísnilo několik nových kavárniček, určených patrně hlavně pro turisty a nyní zavřených.

Napravo se tyčil výstavný dům, v němž by Kateřina jistě nepoznala chalupu prababičky Rózinky, nebýt několika starých lip před okny, na něž si pamatovala.

V nevěřicném úžasu se před tím luxusně zrenovovaným letoviskem zastavila. Ve vzpomínkách si uchovala matný obrázek obíleného starého stavení pruhovaného zčernalými trámy, s mile rozčepýřenou střechou. V tu chvíli ji napadlo, zda to byl vůbec dobrý nápad, vracet se sem. Člověk by se neměl ohlížet, přináší to jenom zklamání. Musela si nyní připustit, že cesta do Zelené Hůrky i to průvodcovské místo byly v podstatě návratem do vzpomínek, návratem dětství, od něhož si podvědomě slibovala mnohé. Jako třeba odpovědi na otázky, co dál s vlastním životem a zda pokračovat ve stereotypním a poněkud únavném vztahu s Jindřichem, v němž setrvala už pouze ze zvyku.

Opět pohlédla na Rózinčin bývalý dům, který nyní připomínal předměstskou vilku. Vybavila si, že onu nemovitost tehdy odkoupil nějaký architekt, ale na jméno si teď nevzpomněla.

Krajková záclonka na okně v patře se nyní významně zavlnila a Kateřině bylo jasné, že ji někdo z majitelů znepokojeně pozoruje.

Povzdychla si, chopila se kufru a pokračovala dál.

Grunštejn mohl být sice na dohled, ale strmý výstup k hradu si nezdal s náročnou cestou z nádraží.

Kateřinu přitom napadlo, že Zelenou Hůrku jistě nikdo nikdy nedobyl, protože vyšplhat se do tohoto příkrého svahu a po točité stezce vydlážděné nerovnými kameny k tomu bylo téměř nemožné. Cesta se s každým krokem zužovala a břehy po jejích stranách se postupně změ-

nily ve vysoké valy porostlé hustými křovisky. Koruny starých stromů se nad ní proplétaly tak dokonale, že se Kateřině po chvíli zdálo, jako by kráčela zšeřelým tunelem. Na jeho konci se tyčila klenutá hradní brána, kolem níž rostly husté trsy kapradí, v nichž zurčel úzký potůček.

Nakrátko se zastavila a kapesníkem si otřela zpocenou tvář. Pak se ohlédla. Podhradí se odsud rýsovalo jako na dlani. V dálce se mezi stromy zatřpytila hladina Vltavy pozlacená sluncem.

Náhle se jí zmocnil podivný pocit, jako by se ocitla na rozhraní dvou světů. Ten dole ve vesnici, s kovově se třpytící říční hladinou v dáli, lákal příjemným poklidem, ten zšeřelý, prostírající se za starobylou kamennou bránou, ji vábil tajemným příslibem, který naháněl příjemnou hrůzu.

Usmála se svým pošetilým myšlenkám a vykročila do hradní brány Zelené Hůrky.

„Vás nám sem seslala sama nebesa, paní doktorko! Opravdu jsme na vás čekali jako na smilování!“ hlaholil bodře kastelán František Novák, kterého Kateřina našla na hradě v kanceláři označené hrdou vizitkou František Novák, manažer hradu Zelená Hůrka. Byl to rtuťovitý, nevysoký mužík neurčitého věku, s prořídlymi vlasy nad vysokým čelem a s brýlemi sedícími bez přestání na špičce velkého nosu.

„Jsem taky moc ráda, že jste si na to průvodcovství vybrali právě mě. A prosím vás, říkejte mi Kateřino,“ navrhla mu. Manažer hradu Zelená Hůrka jí sice v korespondenci tvrdil, že zájemců o atraktivní místo průvodce po historicky cenné a významné lokalitě má celou řadu, ale patrně tomu tak nebylo. Marná sláva, Zelená Hůrka mohla být malebná, ale byl to také pěkný zapadákov. Kdo ze studentů, kteří by o podobnou krátkodobou práci mohli projevit asi jako jediní zájem, by tady hodlal

strávit léto? I Kateřina by tu podle všeho pobyla sotva pár dní, nebýt onoho neurčitého volání rodu a také nezbytnosti konečně rozhodnout o dalším osudu vypšklé romance s Jindřichem.

„To bychom si vyčítali, Kateřino, kdybychom si vás nechali utéct. Průvodce s doktorátem jsme tu ještě neměli,“ rozzářil se kastelán Novák, vděčný za nabídnutou familiárnost.

„Jak už jsem vás během našeho mailového a potom telefonického rozhovoru upozorňovala, doktorát mám z lingvistiky. Historie je jenom můj koníček.“ Kateřina na okamžik zaváhala, zda se mu nesvěřit s tím, že její předkové mohli podle rodinné tradice z Grunštejna pocházet. Tuhle informaci ze svého e-mailového životopisu vypustila a nezmínila se o ní ani během těch telefonátů. Nakonec zповěď odložila i nyní. Jistě se k ní najde vhodnější příležitost. „A pak, trochu to tu znám,“ řekla místo toho. „Párkrát jsem tu byla. Ale hrad jsem nenavštívila, protože byl v té době uzavřený.“

„Komu čest, tomu čest! Myslím s tím vzděláním,“ ujistil ji poněkud nesouvisle František Novák a přešel její poslední slova. Kateřina Králová se mu zalíbila na první pohled. Nejen pro ty uhrančivé šedo zelené oči s dlouhými černými řasami. Vyzařoval z ní jistý majestát, jemuž se nedalo odolat. „Pojďte, ukážu vám, kde jsme vás ubytovali.“

A s tím vytáhl ze šuplíku objemný svazek klíčů, z psacího stolu přetékajícího lejstry sebral mobil a pak se chopil Kateřinina kufru a zamířil z kanceláře na hradní nádvoří.

Minuli přitom malý kamrlík, nesoucí honosné označení Sekretariát hradu Zelená Hůrka, kde na svého nadřízeného číhala sekretářka Nikola.

Sotva zaslechla jeho hlas, strhla si rychle brýle z nevýrazné tváře, lemované vlasy připomínajícími zvlhlé provázky. Rychle si je upravila

naučeným, automatickým pohybem a na prsteníku se jí přitom zaleskl široký stříbrný prsten s vyrytým erbem. Mohlo jí být něco mezi třicítkou a čtyřicítkou a Kateřina by se vsadila, že je svobodná a že svého šéfa, jistě šťastně ženatého, po léta platonicky miluje.

Po Kateřině, v níž spatřovala možnou sokyni, nyní vrhla postranní hodnotící pohled, který neměl daleko k nepřátelství.

„Tak tohle je naše nová průvodkyně, paní doktorka Kateřina Králová. Už jste ji asi zahlédla, Nikolo.“ Novák té oddané duši věnoval sotva pohled.

„Letmo,“ odvětila mu Nikola suše.

František Novák jen přikývl. Špičatost Nikolina stručného sdělení mu zcela unikla. „Jdu jí ukázat purkrabství, kde jsme ji ubytovali.“

„A co Patrik s Norou?“ otázala se Nikola téměř bojovně. „Ti o tomhle novém uspořádání vědí?“

Kateřina se zatvářila poněkud zmateně. Patrik a Nora – najednou měla pocit, že se nějakým omylem ocitla uprostřed skandinávského dramatu.

Novákovi její rozpaky kupodivu neunikly. „To jsou naši současní průvodci,“ pustil se do spěšného vysvětlování. „Oba zde ale pracují jen na půl úvazku, a chtějí si teď navíc vybrat dovolenou. Později vás s nimi seznámím.“ A potom se obrátil k Nikole. „Jen abych vás uklidnil, Nikolo. Ti dva mi děkovali téměř se slzami v očích, že jsem za ně našel přes léto náhradu.“

A pak už na nic nečekal a vyrazil na nádvoří.

Kateřinu pobaveně napadlo, že to připomíná útěk.

„Netušila jsem, že na Grunštejně bylo purkrabství,“ poznamenala Kateřina, když kastelána Nováka následovala přes nevelké nádvoří ke

stylově zrenovované budově. „Podle těch materiálů, které jste mi poslal k nastudování, jsou o hradě první zmínky ve dvanáctém století, a tehdy podle všeho nějaké výsadní postavení nezaujímá.“

„No, ono tu asi purkrabství nebylo, i když... kdo ví? Grunštejn se totiž později, ve třináctém století, těšil nebývalé královské přízni. Do té doby také spadá největší rozkvět hradu. Na Grunštejně mohla být dokonce i královská vojenská posádka, a tím pádem tu mohl sídlit rovněž purkrabí, který se pak za pořádek zodpovídal králi,“ rozvíjel romantickou teorii kastelán, v očích náhle nadšenou jiskru, jež překvapivě oživila jeho nezajímavou tvář.

„To ale vaše publikace Průvodce po hradě Zelená Hůrka, kterou jsem si pečlivě prostudovala, zrovna neuvádí,“ namítla Kateřina.

Novák jen poraženecky máchl paží. „Nakonec jsem to do textu vtělil pouze okrajově. Nic z toho období není totiž přesně doloženo. Žije to spíš v místní lidové ústní tvořivosti. Tedy hlavně to o té královské přízni a výsadním postavení Grunštejnských. V naší knihovně dole v podhradí sice mají nějakou starou kroniku, která líčí slavnou minulost hradu Zelená Hůrka, ale věřte tomu! Je to jistě nějaký opis z druhé ruky, pokud nejde vůbec o falzum. A já se nechtěl stát terčem posměchu odborně poučené veřejnosti.“

„Aha,“ okomentovala to Kateřina. To už přešli nádvoříčko s monumentální kulisou starého hradu a ocitli se před výstavným jednopatrovým domem, kterému renovace vdechla spíš neogotický než gotický ráz.

„Tak a jsme tady,“ obrátil se Novák ke Kateřině. „Tohle je naše purkrabství. Možná šlo původně spíš o nějakou středověkou správní budovu, kterou se podařilo zachránit. Přestavěli jsme ji trochu a zmodernizovali, protože bychom to tady rádi využívali jako hotel pro turisty objevující

krásy Grunštejna a přilehlého okolí. Doufáme, že se nám ta investice vrátí – stálo to nejen majlant, ale málem mě to taky připravilo o poslední zbytek nervů. Měla byste vidět ty pŭtky s památkáři! Jak už jsem říkal, já jen doufám, že se ta investice vyplatí.“ Novák si zasmušile povzdychl a předchozí nadšený zápal se mu z tváře vmžiku vytratil. „O ubytování v našem hradě bohužel zatím nikdo jaksi neprojevil zájem. Třeba nám s tím nějak pomůžete. Třeba to tu nějak... rozpohybujete.“ V hlase mu znovu zaznělo ztracené nadšení.

„Ráda,“ přikývla Kateřina, které bylo najednou toho úředníka sužovaného starostmi o oprávněnosti velké investice líto.

„Co kdybychom se vydali na prohlídku Grunštejna hned, jak se tady ubytujete? Nebude vám to vadit? My tu totiž pořádáme v sobotu večer, zítra, večírek, na který jste tímto srdečně zvána. To pak na prohlídku hradu nebude čas.“

Kateřina bez zaváhání přikývla.

František Novák se na ni přátelsky zazubil a odemkl purkrabství.

„Dobrý den, Věruško!“ František Novák zamával téměř frivolně na lehce znuděnou dívku, která si v pokladně u vstupu do hradu podpírala dlaní hezkou tvář.

„Ahoj,“ odpověděla mu familiárně Věruška, spustila ruku a pohodila dlouhou plavou hřívou. Kateřinu si změřila zvědavým pohledem, ale neřekla přitom nic.

„To je naše slečna pokladní,“ sdělil kastelán Kateřině tlumeně. „Seznámím vás později. Tady se jí přezdívá Venuše. To pro ty kypré tvary.“

Novák opět mávl pokladní na pozdrav a odemkl vysokou tepanou bránu vedoucí na hlavní nádvoří před hradem Zelená Hůrka. Náhle

zvážněl, jako by tím překročil pomyslnou hranici dvou světů. Kateřině bylo jasné, že s ním už nebudou žádné žerty, protože se naprosto vžil do role průvodce.

Krátce se zastavila a přelétla pohledem majestátní siluetu Grunštejna, který jako by vyrůstal přímo z nádvoří, a zdál se proto mohutnější. Odsud byla vidět první část hradu, existenci té druhé a třetí prozrazovaly pouze vížky vykukující vzadu za ní.

Kateřiny se zmocnilo nevysvětlitelné dojetí. Rychle je potlačila a vydala se za Novákem, který už netrpělivě pocinkával velkým kruhem s hradními klíči.

„Napravo se nachází hladomorna a bývalé věžeňské kobky,“ pustil se s profesionální řemeslností do výkladu. „Dnes tam máme obchod se suvenýry a malou kavárničku, momentálně zavřenou. Nejsou lidi,“ povzdychl si zkormoučeně. „Nalevo je studna,“ upažil tím směrem. „Ještě jednu patrně vyhloubili pod třetí hradní věží, ale o tom až později.“

Po těch slovech opět zacinkal, tentokrát rozverně, kruhem s klíči, naprosto identickým s tím, který předal Kateřinině před chvílí na purkrabství. „Před námi se tyčí první část hradu Zelená Hůrka neboli Grunštejn.“

Kateřina ho pozorně poslouchala. Ve vesnici Zelená Hůrka mohla kdysi pobývat, ale na hrad se skutečně nikdy nedostala, protože byl pro veřejnost uzavřený. Časem zchátral tak, že se z něj stala malebná ruina, která sloužila jako romantické pozadí místním pohlednicím. A o jeho historii se toho člověk z dostupné literatury také mnoho nedozvěděl. Kateřina si umínila, že tu musí zapátrat po kronice, o níž měl kastelán Novák tak nízké mínění.

„Následujte mne prosím!“ vyzval ji nyní zaujatý průvodce.

Kateřina za ním poslušně vysupěla po strmém dřevěném schodišti, jež končilo jistě někde v půlce první hradní části, která připomínala širokou věž.

Těžké dřevěné dveře je vpustily do nevelkého předpokoje ústícího do překvapivě prostorné komnaty. Kastelán přešel k jednomu z vysokých oken sestávajících z drobných tabulek a otevřel je. Kateřina ho následovala do okenního výklenku se dvěma kamennými sedátky. Vedl odtud krásný výhled do kraje. Napravo se prostíraly roztroušené domky podhradí, jejichž střechy vesele svítily červení mezi hustými korunami stromů, a hluboko dole se táhl hradní příkop, v němž se stříbřitě zaleskla hladina bystřiny.

„Jak vidíte, tenhle hrad byl prakticky nedobytný. Sem nahoru by se po tom příkrém svahu jen tak někdo nevyšplhal. A i kdyby se nepříteli nakrásně poštěstilo hrad ztéci, dostal by se tak nanejvýš k první, maximálně druhé věži. Jak sama později uvidíte, všechny tři části hradu jsou, nebo spíš byly, spojeny ve výši přibližně druhého patra dřevěnými mostky a ty mohli obránci hradu spálit, a odříznout tak útočnickům cestu do nitra hradu.“

„Do těch dalších částí byl přístup pouze po těch můstcích?“ zeptala se Kateřina.

Novák potěšeně přikývl. „Chytré, vidíte?“

„Byl Grunštejn vůbec někdy dobyt?“ vyzvídala Kateřina dál.

„Ne, pokud vím, tak ne,“ zavrtěl Novák bez velkého přemýšlení hlavou. „Během husitských válek to sice bylo o fous, ale Grunštejnští byli umírnění kališníci, a tak se hrad ubránil a další obléhání se mu pak vyhnulo.“ Kastelán nyní podstoupil od okna a pokračoval ve výkladu. „V téhle místnosti se přijímaly návštěvy a poselstva. S ní sousedila pra-

covna a ložnice hradního pána. Návštěvníci byli ubytováni v horním patře této části hradu.“

„Měl to tu moc hezké,“ poznamenala Kateřina a potom se znovu zahleděla ven. „A co je to tamhle? Tam na tom vzdáleném vršku?“ ukázala z okna na něco, co vypadalo jako další hradní ruina. Na tuhle se z dětství nepamatovala, ale možná, že na ni prostě zapomněla.

Novák, celý dychtivý pokračovat v další prohlídce památky, se netrpělivě otočil a zadíval se směrem, kterým ukazovala. „Ach, to je jen Těpold. Nebo spíš to, co se z něj dosud dochovalo. Kdysi to podle všeho býval hrádek nebo spíš výstavnější tvrz. Zachovaly se v podstatě jen základy, na které se přišlo úplnou náhodou, tak zarostlé to tam bylo. Ještě před pár měsíci, než to tam vykáceli, byste odsud viděla jen zarostlý vršek. Teď tam probíhá archeologický průzkum. Nezdá se to, ale je to odsud dost daleko. Tvrz vystavěli na podobně nedostupném místě jako Grunštejn. Mezi obyvateli Grunštejna a Těpoldu prý kdysi vládly dobré sousedské vztahy, ale pak se to nějak pokazilo. Místní to opentlili jakousi milostnou historkou, ale tomu se nedá moc věřit.“

„Jakou historkou?“ Konečně něco zajímavého, pomyslela si Kateřina.

Novák po ní vrhl pohoršený pohled, který jako by říkal: Tohle bych od vzdělané osoby nečekal.

„Já že bychom to mohli použít v nějakém propagačním materiálu,“ dodala Kateřina rychle. „Zmiňoval jste se přece o tom, že sem musíme nalákat turisty! Podobná love story, to je jako zlatý důl!“

„Dobrý nápad,“ mínil vlažně Novák, „ale o tom snad až později.“ A s tím se měl k odchodu.

Kateřina ještě jednou přelétla prostornou místnost očima, jako by se s ní jen nerada loučila. Nábytku tu příliš mnoho nebylo, jen u nerovných

stěn stálo pár těžkých vyřezávaných truhlic a na vyvýšeném stupínku uprostřed se majestátně tyčilo mohutné křeslo.

„To křeslo vypadá jako královský trůn,“ nezdržela se nakonec na odchodu poznámky. „Je mi sice jasné, že tohle ze dvanáctého nebo třináctého století nepochází, ale nějaké tu určitě bývalo – o tom svědčí tenhle stupínek se schůdky.“

„Máte pravdu,“ řekl Novák a odměnil ji pochvalným pohledem. „A nemýlíte se ani v tom, že původní křeslo, které tu kdysi stávalo, bylo určeno pro královské návštěvy. Pokud se přidržíme té tradice, že se páni ze Zelené Hůrky těšili královské přízni, nebývaly tu jistě návštěvy panovníka zase tak řídké.“

Kateřina vrhla poslední pohled na vznešený trůn a umínila si, že se pustí do pátrání nejen po té milostné historii, kterou se jí Novák zdráhal svěřit, ale také po oněch častých královských návštěvách.

Novák opět cinkl klíči, ale tentokrát to mělo jiný důvod.

„Zapamatujte si dobře jedno zlaté pravidlo, Kateřino. Za každou výpravou hned zamkněte, jinak se vám turisté, natožpak školní mládež, rozutečou po hradě. Je tu dost cenných památek... Ale to není hlavní důvod. Mohli by tu někde přijít k úrazu. Hrad je opravený jen zčásti, jak uvidíte dál. A opatrnosti nikdy nezbyvá,“ vztyčil Novák výstražně kostnatý ukazovák.

Kateřina poslušně přikývla. Kastelán pak odemkl další těžké dveře s masivním kováním. Vedly na úzkou lávku opatřenou malebnou doškovou stříškou, která spojovala první část hradu s druhou. Kateřina sice závratí netrpěla, ale dovedla si představit lepší zábavu než balancovat po úzké lávce, byť se zábradlím, takhle vysoko nad zemí. Notabene, když se Novák uprostřed zastavil a nadechl se k dalšímu výkladu.

„Jak můžete vidět, z první hradní věže se vcházelo do té druhé pouze po tomto dřevěném můstku.“

S těmi slovy se nebezpečně naklonil přes nízké zábradlí. „Dole totiž nevede do druhé části hradu neboli věže, jak tu říkáme, žádný vchod.“

S těmi slovy ukázal dolů k patě druhé věže. „Pokud obhájci hradu tuhle lávku při obléhání spálili, mohli se pak snadno hájit z druhé hradní věže, kam ustoupili.“

„To bylo opravdu chytré,“ poznamenala Kateřina a oddychla si, když Novák poté zase pokračoval v cestě a když se konečně ocitli uvnitř druhé hradní věže. Po několika úzkých strmých schůdcích vystoupali do zšeřelého prostoru, z něhož vedla jediná nízká klenutá branka.

„Nyní jsme se ocitli v nejzajímavější a historicky jistě nejcennější části hradu,“ pustil se kastelán opět do výkladu. „Stojíme totiž před hradní kaplí sv. Jana, jejíž název jistě souvisí se Zjevením sv. Jana. Apokalypsa, patrně nejznámější část ze Zjevení, se totiž stala námětem nesmírně cenné fresky, která zdobí stěnu této kaple. Tu naproti oltáři.“

Kastelán s těmi slovy slavnostně odemkl tmavá dvířka zpevněná ještě několika železnými pruty.

Kateřina podvědomě sklonila hlavu, neboť podle rozměrů oné branky očekávala, že vstoupí do nějakého značně stísněného prostoru s nízkým stropem. K jejímu překvapení se však ocitli v prostorné kapli s vysokým klenutým stropem. Panovalo zde přítmí, vlastně téměř tma, protože okénka úzká jako střílny sem nepropouštěla téměř žádné světlo.

Novák hmátl zručně do výklenku vedle dveří a cvakl vypínačem. Ze šerosvitu vmžiku vystoupil podsvětlený oltář. Na stropě s křížovou klenbou, který měl symbolizovat nebesa, se v tu chvíli rovněž zatřpytilo pár zlatých hvězd, což dodalo prostoru naprosto nezemský ráz.

I na kastelána, třebaže kapli navštívil jistě bezpočtukrát, to náležitě zapůsobilo. Mlčky, jako by se mu nedostávalo slov, pak ukázal na stěnu naproti oltáři.

Kateřina měla na chvilku pocit, že se k ní řítí čtyři jezdcí z biblické Apokalypsy – jeden na bílém koni, druhý na ohnivém ryzce, třetí na vránkovi a ten čtvrtý na sivákovi.

„Čtyři apokalyptičtí jezdcí,“ zašeptala ohromeně. Zaklonila pak hlavu, aby se podívala na stropní klenbu. Napočítala na ní sedmero hvězd, zmiňovaných rovněž v tomto biblickém textu. „To je něco úžasného.“

Nedokázala se pořád zbavit dojmu, že k ní ti jezdcí cválají a co nevidět ji dostihnou. Do toho se však vtíralo cosi dalšího.

Měla pocit, že tuhle fresku už kdysi viděla a že v téhle kapli musela někdy být. Tak leda v jiném životě, pousmála se.

Je to prostě jen déjà vu. Byla si jistá, že Grunštejn nikdy nenavštívila, protože hrad byl pro veřejnost uzavřený právě v době, kterou v Zelené Hůrce strávila ona. Byla si skutečně jistá, že se s rodiči na hrad nikdy nevypravila.

„Tak tohle je ta naše slavná apokalypsa na Zelené Hůrce,“ zmohl se konečně Novák na hrdé prohlášení. „Čtyři jezdcí zvěstující konec světa.“

„Apokalypsa ze Zjevení Janova,“ dodala tiše Kateřina. „Je to... nepředstavitelně působivé. Podívejte třeba na těch sedm hvězd, o nichž se Zjevení zmiňuje. V pravici držel sedm hvězd. A ti apokalyptičtí jezdcí, kteří se zjeví, když Beránek, tedy Ježíš, rozlomí první ze čtyř pečetí z knihy sedmkrát zapečetěné, již dostal. Z té fresky má člověk pocit, že k němu ti neblází poslové neméně neblahých zpráv právě vyrazili.“ Kateřina jako by se od té fresky nedokázala odtrhnout. Jen na okamžik se obrátila k Novákovi. „A hle, bílý kůň, a na něm jezdec s lukem, byl mu dán věnec

dobyvatele. Ten se objevil, když Ježíš rozlomil první pečeť, vzpomínáte?“ Na odpověď však nečekala a zahleděla se opět na čtyři jezdce na fresce. „Druhý kůň, ohnivý, se zjevil při rozlomení pečeti druhé a jeho jezdec měl moc odejmout zemi mír. Při třetí pečeti se přihnall černý kůň, jehož jezdec třímal v ruce váhy. A ta čtvrtá pečeť přivolala koně sinavého, a jeho jezdcem byla sama Smrt. A svět mrtvých zůstával za ním.“

Novák se trošku ošil, jako by na něj ona zmiňovaná smrt právě teď sáhla. Že se ale vyzná, pomyslel si poněkud závistivě na Kateřininu adresu. Ovšem kastelánem hradu jsem já!

„Jak vidím, znáte biblický kontext víc než dobře,“ nezdržel se však pochvaly. „Nevíte ale asi, že se k téhle grunštejské fresce váže stejně apokalyptické proroctví, nebo spíš kletba.“

„Nefiguruje v ní také purpurový měsíc? I to ve Zjevení stojí jako jedno ze znamení blížící se katastrofy. Tenhle jev nám ale už vědci stačili vysvětlit,“ usmála se Kateřina.

„Kdo ví,“ oplatil jí Novák vlašně úsměv. „Podle staré pověry stihne Zelenou Hůrku hrozná pomsta apokalyptických jezdců právě z téhle fresky, pokud se někdo zdrží v kapli sv. Jana po půlnoci.“

„To zní nesmírně romanticky. Dalo by se to využít na hradních webovkách, nemyslíte? Něco jako www.nahradestrasi.com nebo tak nějak,“ navrhla mu pragmaticky.

Novák po ní strelil káravým pohledem, ale Kateřina přitom nehnula ani brvou a zeptala se vážně: „Už se to někomu stalo? Tedy myslím, že se tu zdržel a že se kletba grunštejských apokalyptických jezdců pak naplnila?“

Novák jen pokrčil rameny. „Co já vím. Ale nebral bych to na lehkou váhu. Člověk by se podobným věcem vysmívat neměl. V té kronice,